

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 149
din 11.03.2008

Dosar nr: 79/2008

Petiția nr: 2.041/31.01.2008

Petent: I G V C

**Reclamat: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului,
Sectorul 6**

Obiect: neacordarea drepturilor pentru persoane cu dizabilități

I. Numele și domiciliul părților

I.1. Numele și domiciliul petentului

I.1.1. I G V C

I.2. Numele și sediul reclamatului

I.2.1. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, Sectorul 6, Str. Drumul Taberei nr. 18, sector 6, București

II. Obiectul sesizării

Petentul, prin **Petiția nr. 2.041/31.01.2008**, arată că nu i-au fost acordate drepturile prevăzute de **Legea nr. 448/2006** de către reclamat.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petentul consideră că nu i se acordă drepturile ce rezultă din calitatea lui de persoană cu dizabilitate.

IV. Procedura de citare

Părțile au fost citate pentru data de 26.02.2008.

La audierea din 26.02.2008 s-a prezentat petentul.

La dosar a depus puncte de vedere reclamatul (**Adresa D/2585/19.02.2008**, semnată de L B director executiv, și B P , consilier juridic, înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării — în continuare CNCD — cu **nr. 3.134/21.02.2008**).

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

V. Susținerile părților

Potentul arată că nu i-au fost acordate drepturile prevăzute de **Legea nr. 448/2006** de către reclamat.

Cu ocazia citării a prezentat următoarele:

La data de 03.01.2008 s-a prezentat la reclamat și a depus toate actele necesare pentru a obține gratuitate pentru transportul cu metroul. I s-au solicitat actele în original, însă nu avea la el aceste acte.

Consideră că solicitarea acestor acte este abuzivă și reprezintă o discriminare a persoanelor cu dizabilități.

A depus la dosar documente în susținerea cauzei (corespondența dintre petent și reclamat).

Reclamatul, prin **Adresa D/2585/19.02.2008**, arată că gratuitățile cu transportul în comun, pentru persoanele cu dizabilități, se acordă în baza **Legii nr. 448/2006**, republicată, și în baza **Hotărârii Consiliului local sector 6 nr. 149/2007**.

Prin urmare petentul nu a fost discriminat; drepturile nu i-au fost acordate întrucât nu a respectat prevederile legale privind obținerea lor.

Reclamatul arată faptul că petentul s-a adresat și instanței de judecată pentru soluționarea cauzei.

Anexează la dosar **Hotărârea Consiliului local sector 6 nr. 149/2007**.

VI. Motivele de fapt și de drept

În fapt, Colegiul Director reține că reclamatul solicită petentului să prezinte acte originale și să depună copia acestora cu fiecare ocazie când petentul cere gratuitate în transportul comun.

În drept, Colegiul Director reține următoarele:

Constituția României, prin art. 16 alin. 1 garantează dreptul la egalitate: „Cetățenii sunt egali în fata legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”. Potrivit **Constituției României**, art. 20 alin 1, „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și

aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 14 prevede: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională și socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.

Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 1 prevede interzicerea generală a discriminării:

„Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”

Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), republicată, la art. 2 alin. 1 stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Conform art 2, alin. (4) din **O.G. nr. 137/2000**, republicată: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”

Art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**, republicată, formulează principiul comparabilității: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”.

Legea nr. 448 din 6 decembrie 2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, actualizată, privind transportul persoanelor cu dizabilități, prevede:

„Art. 22

Autoritățile administrației publice locale au obligația să ia următoarele măsuri specifice în vederea asigurării transportului în comun al persoanelor cu handicap:

- a) să achiziționeze mijloace de transport în comun adaptate;
- b) să adapteze mijloacele de transport în comun aflate în circulație în limitele tehnice posibile, conform reglementărilor în vigoare;
- c) să realizeze, în colaborare ori în parteneriat cu persoanele juridice, publice sau private, programe de transport al persoanelor cu handicap.

Art. 23

(1) Persoanele cu handicap grav și accentuat beneficiază de gratuitate pe toate liniile la transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață și cu metroul.

(2) Beneficiază de prevederile alin. (1) și următoarele persoane:

a) însoțitorii persoanelor cu handicap grav, în prezența acestora;

b) însoțitorii copiilor cu handicap accentuat, în prezența acestora;

c) însoțitorii adulților cu handicap auditiv și mintal accentuat, în prezența acestora, pe baza anchetei sociale realizate de către asistentul social din cadrul compartimentului specializat al primăriei în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap;

d) asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav;

e) asistenții personali profesioniști ai persoanelor cu handicap grav sau accentuat.

(3) Legitimația pentru transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață este valabilă pe întregul teritoriu al țării, fiind recunoscută de toate regiile de transport local, și este eliberată de direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, costurile fiind suportate din bugetele județelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București.

(4) Sumele aferente dreptului prevăzut la alin. (1) și (2) se asigură din bugetele locale.

(5) Modalitatea de acordare a gratuității și cuantumul acesteia se stabilesc prin hotărâre a consiliilor locale.

Art. 24

(1) Persoanele cu handicap grav beneficiază de gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, în limita costului unui bilet la tren accelerat clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele pentru transport fluvial, pentru 12 călătorii dus-întors pe an calendaristic.

(2) Beneficiază de prevederile alin. (1) și următoarele persoane:

a) însoțitorii persoanelor cu handicap grav, numai în prezența acestora;

b) asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav.

(3) Persoanele cu handicap accentuat beneficiază de gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, în limita costului unui bilet la tren accelerat clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele pentru transport fluvial, pentru 6 călătorii dus-întors pe an calendaristic.

(4) Beneficiază de prevederile alin. (3) și însoțitorii copiilor cu handicap accentuat, numai în prezența acestora.

(5) Persoanele cu afecțiuni renale care necesită hemodializă în alte localități decât cele de domiciliu beneficiază de gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, în limita costului unui bilet la tren accelerat clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele pentru transport fluvial și peste numărul de călătorii prevăzut, în funcție de recomandarea centrului de dializă.

(6) Beneficiază de prevederile alin. (5) și asistenții personali sau însoțitorii persoanelor cu handicap care necesită hemodializă.

(7) Sumele aferente drepturilor prevăzute la alin. (1)-(6) se asigură din bugetul de stat prin bugetul Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap.

(8) Modalitatea de acordare a drepturilor prevăzute la alin. (1)-(6) se stabilește prin hotărâre a Guvernului.”

Hotărârea Consiliului local sector 6 nr. 149/2007 aprobă, prin art. 5, **Procedura privind acordarea legitimațiilor de călătorie pentru transportul în comun cu RATB și cu metroul persoanelor cu handicap**, procedură care are următoarele prevederi relevante pentru cauză:

„Eliberarea legitimațiilor de călătorie RATB și a cartelelor magnetice se face pe baza unei cereri întocmită de persoana cu handicap.

La eliberarea legitimației de călătorie persoana cu handicap/asistentul personal trebuie să prezinte următoarele acte:

- BI/CI persoană cu handicap/asistent personal;
- certificat de naștere pentru copii până în 14 ani;
- certificat de încadrare într-o categorie cu handicap;
- talon de pensie/decizie de pensie/adeverința de salariu/certificat fiscal din care să rezulte că nu realizează venituri;
- talon de alocație/declarație pe propria răspundere a reprezentantului legal;
- talonul de salariu în cazul asistentului personal/declarație pe propria răspundere;
- 1 poză tip BI;
- legitimația de călătorie expirată.”

Colegiul Director a reținut practica Curții Europene a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 (*Interzicerea discriminării*) al **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, ratificată de **România prin Legea 30/1994**, efectuează și două teste de bază: testul comparabilității și testul justificării obiective.

Astfel diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din **Convenție**, atunci când se induc distincții între situații analoge și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”.

Analiza celor două teste este motivată și de legislația din România (art. 1 alin. 3 respectiv art. 2 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**, republicată).

1. Testului comparabilității

Se observă că **Procedura privind acordarea legitimațiilor de călătorie pentru transportul în comun cu RATB și cu metroul persoanelor cu handicap** instituie o regulă comună tuturor persoanelor aflate în situație comparabilă, fără excepții. Astfel persoanele aflate în situație comparabilă sunt tratate în mod identic.

2. Testul justificării obiective

Potentul consideră că solicitarea reclamatului de a prezenta acte originale și să depună copia acestora cu fiecare ocazie când potentul cere gratuitate în

transportul comun este discriminatorie, obligând în mod nejustificat o persoană cu dizabilități să prezinte actele și copii după acte.

Colegiul director, analizând natura actelor solicitate, ce puteau suferi modificări de la ultima solicitare, constată că există o justificare rezonabilă și obiectivă, de verificare a documentelor pe baza cărora se acordă gratuitate în transportul comun. Prezentarea actelor în original este o măsură care apără întocmai interesele persoanelor în cauză, scutându-le astfel de depunerea actelor în copie autentificată, ce ar reprezenta costuri suplimentare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele prezentate nu reprezintă discriminare conform art. 2 al **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii: —

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

COMȘA CORINA NICOLETA – Vicepreședintă

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA ROXANA PAULA – Membru

Data redactării 11.03.2008

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

